No. 2410 Zaterdag 22 Maart 1930. 47ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie Otrabanda, Tel. 507
Administratie : St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 voo elken regel meer 10 cts.

Uit het Curaçaosche Leven.

door H. M. H.

De Post

Een zeer belangrijk onderdeel van ons maatschappelijk leven is een goed functioneerende Postdienst. Met welk een belangstelling en groote verwachtingen zien we uit naar het nieuws van onze familieleden in verre en vreemde landen; maar ook de zakenmenschen hebben belang en dikwijls zeer groote belangen in het op tijd en goed aankomen van bestellingen en orders.

Er zullen maar weinigen zijn, wien een goed functionneeren van onze post niet ter harte gaat.

Nu worden publieke bedrijven zoo gemakkelijk beschouwd als een gemeenschappelijke prooi, waarop ieder van ons zich werpen kan, zonder vrees van zijn geweten door lasteren of kwaadspreken te bezoedelen. De reputatie dezer bedrijven, zoo redeneert men, behoort aan de gemeenschap: en het oordeel van Jan Publiek is nu eenmaal zoo, dat het oog heeft alleen voor feilen, en het goede wat er gepresteerd wordt, vindt men niet anders, dan wat behoort.

De Post, als tak van dienst, waarbij een ieder geïnteresseerd is, staat daarom meer aan kritiek bloot, dan andere publieke bedrijven.

In de Hollandsche bladen vindt men de Post zeer dikwijls smalend genoemd met den onsympathieken naam van „Tante Pos." Hier op Curaçao is deze dienst niet onsympathiek; of misschien voor die menschen, die nog al eens via dit lichaam, maan- of brandbrieven krijgen, of aangeteekende stukken om hun schulden te voldoen. Toch worden er wel eens klachten gehoord over late bestellingen, over achterblijven of verloren gaan van brieven, of over stukken, die in geschonden staat worden ontvangen.

Ik zelf, ik beken het eerlijk, behoorde ook wel eens onder die criticasters. Doch ik heb nu eens eenige malen een bezoek gebracht aan ons postkantoor, en onder leiding van den directeur, daar de overstelpende werkzaamheden gezien, en de dieptreurige, om niet te zeggen schandalige vertrekken, waarin die stapels post moeten verwerkt worden. Maar nu neem ik mijn hoed af voor het werk wat door onze postambtenaren verricht wordt in zulke moeilijke, ja onmogelijke omstandigheden; en ik breng een eeresaluut aan het personeel, dat deze dienst nog niet hopeloos is vastgeloopen, wat reeds jaren geleden voorspeld was.

Bij de laatste begrooting in de Koloniale Raad, wees de Hr. Eskes er reeds op, dat de bepalingen omtrent de postdienst schromelijk verouderd zijn. Laten we alleen maar eens hierop wijzen, dat de postbestelling beperkt is tot de grenzen van het oude stadsdistrict, en de duizende menschen daarbuiten verplicht zijn zelf de post te halen ten kantore van den districtsmeester of aan de politiepost.

Ook over het personeel wordt wel eens geklaagd, als niet behoorlijk onderlegd en ervaren. Maar ik geloof, dat deze klacht tot een minimum gereduceerd zal worden, wanneer men eens let op de moeilijke omstandigheden, waaronder de bestellingen moeten geschieden.

Iedere week komen er nieuwe vreemdelingen bij, die maar natuurlijk niet zoo aanstonds bij de postambtenaren, of zelfs in de omgeving waar ze wonen bekend zijn. De woningnood doet de menschen herhaaldelijk verhuizen. Ook de moeilijkheden aan het kostgangersleven verbonden, maken vooral van de vreemdelingen echte zwervers, die vandaag dit, morgen dat kosthuis probeeren.

En ga dan maar eens zoeken, met onvolledige adressen als Monte Berde, Domi, Flor de Marie, enz. De besteller kan toch niet al de huizen gaan afvragen. Daarbij het gebrek aan een behoorlijk kadaster; en het bevolkingsregister is nog te jong van datum om in deze chaos wegwijs te maken.

De instructies aan de bestellers, dat zij iedereen behooren te kennen, is dan ook in onze tegenwoordige Curaçaosche Maatschappij vrijwel onmogelijk.

Wat de Directeur echter wenschte was, dat ik nadrukkelijk zou vermelden, dat hij van de eerlijkheid van zijn personeel overtuigd is, en de post nog het volle vertrouwen mag bezitten van het publiek.

Het grootste bezwaar echter voor een goed functioneeren van onzen Postdienst is de meer dan droeve behuizing.

Hoe het postkantoor eruit ziet, behoef ik niet te vertellen. En die in Holland de postkantoren kent van de plaatsen met 10.-20.000 inwoners, waar een fiets of handkar de heele post van en naar de trein brengt en haalt, die slaat de handen in mekaar bij het binnentreden van ons Curaçaosche Postkantoor, wat toch een internationale beteekenis heeft.

Het zijn gewoonweg minderwaardige lokalen, waarin deze voorname tak van dienst is ondergebracht. Eenige weken geleden heb ik gewenscht, dat een fotograaf eens de smalende gezichten op het papier gebracht had, van een paar toeristen, wie ik gidste naar ons „Koninklijk Postkantoor" en dat versierd is met het rijkswapen.

Ik geloof, dat een dergelijk postkantoor, wat voortdurend door zooveel vreemdelingen en toeristen bezocht wordt, meer nadeel doet aan onzen Nederlandschen naam, dan het heele geval van den 8en Juni.

Wat de historie van ons postkantoor is, weet ik niet, maar ik denk, dat toen de postdienst voor het eerst op Curaçao kwam, men gezegd heeft; „ga nu voorloopig daar maar zitten." En zooals het heel dikwijls op het ondermaansche gebeurt, het voorloopige en het tijdelijke werd het meest blijvende, en zoo zit onze post thans nog in het meest ongelukkige, onpraktische, ongeschikte, onherbergzame en onmogelijke gebouw, wat er maar te vinden is.

Kom eens op een Maandagmorgen aan het loket der aangeteekende stukken, je moet dan maar vergeten, dat Time money is. En op Donderdag, wanneer de Hollandsche mail komt en [illegible] staat de toch al veel te kleine vestibule volgepakt met mailzakken, terwijl de menschen zich voor de kleine loketten, met openingen als in duiventillen verdringen, om hun laatste mail nog op tijd weg te hebben.

En kijkt dan eens achter de loketten, waar de rappe handen der bestellers bezig zijn met het sorteeren der poststukken. In een kleine ruimte van 8 bij 9 meter, moet de heele post ontvangen, gesorteerd en verzonden worden: op een tafel, waar een niet al te groot huishouden net zou kunnen aanzitten. Zooiets is natuurlijk onmogelijk, en daarom gebruikt men maar de vloer, waarbij men dan maar een imaginaire streep maakt over de helft, om de beide posten uit elkaar te houden. Zulk een behandeling van onze mail is natuurlijk niet in den haak, maar is het Gouvernement zelf niet de oorzaak, dat aldus een geest van slordigheid wordt aangekweekt? De ambtenaren die onder zulke omstandigheden moeten werken, kunnen niet verantwoordelijk ervoor gesteld worden; en daarom zeide mij ook zeer terecht de postdirecteur, dat hij overtredingen wegens slordigheid niet kan straffen.

Nog eenige staaltjes van de dieptreurige behuizing.

Van het genoemde, veel te kleine sorteerlokaal moet nog de ruimte af van drie loketten. Een daarvan is voor de aangeteekende stukken, de brieven van waarde, waarvan het verlies de post op kapitalen kan te staan komen. En deze stukken liggen daar maar open en bloot, niet afgesloten, en voor een ieder om te grijpen.

Het aantal postboxen in ons kantoor is veel te klein, zoodat het aantal vragen om een postbox zoo talrijk zijn, dat alleen de meest noodige worden ingeschreven. En deze lijst bevat thans een dertig namen. Uitbreiding van het aantal boxen is echter niet mogelijk, alweer wegens gebrek aan plaatsruimte.

Het meest erge is wel, dat wegens plaatsgebrek, de directeur in zijn privékantoor plaats heeft moeten maken voor twee ambtenaren. En wanneer er dan iemand komt, die den directeur eens graag alleen wil spreken, moeten deze twee ambtenaren, maar voor eenige uren ergens anders werk gaan zoeken.

Het duurt thans drie, soms vier dagen eer een mail bezorgd is: meer menschen zijn er noodig, maar in de thans bestaande ruimte nog meer ambtenaren plaatsen, zou den dienst eer na- dan voordeel geven.

Reeds in het jaar 1918 werd van de zijde der Posterijen betoogd, dat wanneer Curaçao zich als havenstad eenigszins zou ontwikkelen, er spoedig een nieuw en ruim postkantoor moest gebouwd worden.

Onder het bestuur van Gouverneur Nuyens werden daarom in April van hetzelfde jaar eenige gebouwen aangekocht in de Breede straat, n.l. de perceelen 25 en 27, om na afbraak op die terreinen een nieuwe politiewacht en een nieuw postkantoor te bouwen.

Het aantal verzonden en ontvangen stukken bedroeg dat jaar ruim 500 duizend. Gouverneur Nuyens vertrok daarop spoedig naar Holland, en het helaas korte, zoo veel belovende bestuur van Gouverneur Helfrich, werd opgevolgd door een achtjarig Gouverneurschap van Mr. Brantjes.

Zooals in 1918 verwacht was, ontwikkelde Curaçao zich als havenstad, breidde de postdienst zich uit, ieder jaar meer, maar het Gouvernement bleef schromelijk achter en ook de ellendige behuizing der posterijen bleef zooals ze was.

Gouverneur Fruytier gaf in zijn openingrede van den Kolonialen Raad de hoop op een nieuw postkantoor. Bij de begrooting sprak de Hr. Eskes over de onhoudbaarheid van den toestand; maar hij deed het meer om een eigen postkantoor te krijgen voor Emmastad, als wel om een betere behuizing van den dienst te Willemstad, omdat „de plannen omtrent dit laatste nog maar in een stadium van „voorbereiding waren, en we wel niet behoeven te vragen, wanneer tot de bouw zal worden overgegaan en hoe lang het nog duren zal, voor een nieuw gebouw betrokken kan worden."

Een groot vertrouwen in het bestuur dezer kolonie, had dus deze spreker niet.

Kort tevoren, had ook ook reeds de Kamer van Koophandel zich met een speciaal schrijven tot den Gouverneur gericht, omtrent den kritieken toestand van ons Postkantoor.

En nu, 12 jaren na 1918, toen reeds de noodzakelijkheid bepleit werd van een nieuw kantoor; nu thans het aantal poststukken van 500 duizend in 1918, opgeklommen is tot 2 millioen 829 duizend in 1929, nu zitten we nog met hetzelfde postkantoor, wat in 1918 reeds te klein was. En plannen voor een nieuw zijn er nog niet.

En laat ik er nu direct aan toevoegen, dat in dit laatste cijfer niet zijn inbegrepen, het aantal poststukken, die portvrij verzonden werden, zooals voor telefoon, waterleiding, belastingen enz.; noch de cijfers voor Aruba en de andere eilanden, welke post ook voor het grootste gedeelte via ons kantoor gaat, en welke cijfers, nog wel een klein millioen zullen gooien op het cijfer boven voor het jaar 1929 genoemd.

Ik geloof, dat er met deze gegevens weinig welsprekendheid noodig is, om nog de urgentie aan te toonen van een nieuw postkantoor.

Zeker zal een nieuw, modern en volgens de laatste eischen des tijds ingericht postkantoor geen geringe eischen stellen aan 's lands kas. Maar vergeten we niet, dat deze dienst voor een groot deel zelf de uitgaven betaalt van een nieuw kantoor. In het jaar 1928 bedroegen de inkomsten aan de posterijen ruim 127 duizend gld. Terwijl in het jaar 1927 (toen de verkoop der brandkastzegels een klein extra bracht van 39 duizend gld.) zelfs ruim 143 duizend gld. ontvangen werden.

De raming voor 1931, aan opbrengst der Posterijen is gesteld op f. 241.000, waarvan voor Curaçao alleen f. 200.000, terwijl de uitgaven gesteld zijn op f. 84.500 aan bezoldigingen, en f. 61.400 aan transitrechten enz.

Er wordt derhalve gerekend op een batig saldo van ongeveer f. 100.000 voor het komende jaar, en het batig saldo van het loopende jaar zal ook daarmede wel niet veel verschillen.

Voor 1930 is toegestaan f. 100.000 voor den bouw van een nieuw postkantoor. Velen zullen het echter met mij betwijfelen, of men voor deze som een modern, volgens de eischen des tijds ingericht postkantoor zal kunnen krijgen. Doch deze uitgetrokken som is reeds een begin. We hebben echter het volle vertrouwen in het bestuur van onzen nieuwen bewindsman, dat binnen dit jaar nog, een eind gemaakt zal worden, aan den droevigen toestand van ons postkantoor, want (ook hij zelf is er van overtuigd) er is werkelijk „periculum in mora."

Aan de door ons boven aangehaalde cijfers, die met de meeste bereidwilligheid door den Directeur van ons postkantoor werden verstrekt, waren nog eenige andere toegevoegd, waarvan ik gaarne hier melding maak, omdat zij een nog beteren kijk geven op de gestadigen groei van onze posterijen.

In het jaar 1918 en de laatste 5 jaren werden er via ons postkantoor ontvangen en verzonden de volgende aantallen stukken.

1918	566,519	1927	1701,541
1925	1051,476	1928	2029,298
1926	1462,526	1929	2829,609

Aan dit postverkeer werd deelgenomen door Nederland, Suriname, Ver. Staten van N. Amerika en de Engelsche eilanden met de volgende getallen.

	Nederland.	Suriname.	Ver. Staten.	Eng. eilanden.
1928	16,500	3,809	140,374	13,689
1925	101,153	13,855	172,835	11,843
1926	214,222	25,454	202,352	13,858
1927	238,329	54,912	218,517	54,069
1928	305,604	54,873	263,211	101,660
1929	483,262	87,046	349,791	187,733

Waaruit men wel zien kan, dat er van een stilstaan nog geen sprake is Het spreekt vanzelf, dat in deze cijfers, het aantal ontvangen stukken aanmerkelijk grooter is, dan de verzonden.

Merkwaardig is ook na te gaan, het percentage van het brieven verkeer met deze verschillende landen, en welke veranderingen deze cijfers in de laatste jaren ondergingen.

	Nederland.	Suriname.	Ver. Staten.	Eng. eilanden.
1918	3,5 %	0,8 %	30 %	2,9 %
1925	16 %	2,2 %	28 %	1,9 %
1926	24 %	2,9 %	23 %	1,5 %
1927	22 %	5,1 %	20 %	5 %
1928	25 %	4,5 %	21 %	8,5 %
1929	28 %	5,2 %	20 %	11 %

Opvallend in deze laatste cijfers is de groote groei in het postverkeer met Nederland ten koste eenigszins van de Vereenigde Staten; ook de toename van het brievenverkeer met Suriname en de Engelsche eilanden, vanwege het groote aantal emigranten.

De Ontwerp-begrooting voor 1931.

Tot goed begrip van de ramingen van Inkomsten en uitgaven voor de jaren 1930 en 1931, is een overzicht van de uitkomsten van beiden gedurende de laatste zes jaren nuttig en levens interessant. Gemakshalve zetten wij ze onder elkaar. De lezer moge zelf de vergelijking maken.

1924	*Inkomsten*	f. 2.519.011
	Uitgaven	2.515.092
1925	*Inkomsten*	2.872.296
	Uitgaven	2.799 420
1926	*Inkomsten*	3 331 432
	Uitgaven	3.637.170
1927	*Inkomsten*	4.232.162
	Uitgaven	4.081.827
1928	*Inkomsten*	5.136.172
	Uitgaven	5.532.005
1929	*Inkomsten*	7.562.916
	Uitgaven	8.990.071

De ramingen voor 1929 waren als volgt:

Uitgaven f. 8.753.799
Ontvangsten,
w.o. f. 3.69.000-leening 8.891.500

terwijl de voorloopige uitkomsten zijn als volgt:

Uitgaven f. 8.990.071
Ontvangsten 7.562.916

zoodat er, zonder van leening gebruik te maken, slechts een nadeelig verschil was van f. 1.427.155.

Voor 1930 hebben we de volgende raming:

Inkomsten, w.o. f, 2.000.000-leening f. 7.980.325
Uitgaven 7.354.853

Hierbij wordt 't volgende opgemerkt.

Dienst 1930. Niettegenstaande elk jaar de raming der ontvangsten in verband met de opbrengst over het voorafgaande jaar, verhoogd wordt, wordt die raming telken jare in ruime mate overschreden. Ook dit jaar zal die raming, te oordeelen naar de ontvangsten over Januari, aanmerkelijk worden overschreden.

In verband hiermede is het nimmer met eenige zekerheid vooruit te zeggen, voor welk bedrag een beroep op 's Rijks schatkist zal moeten worden gedaan ter verkrijging van voorschotten tot dekking der uitgaven, die op de begrooting, voor 1930 aangewezen zijn op leening.

Dit bedrag is op de begrooting, zooals door den Raad goedgekeurd, geraamd op f 2000.000,—, doch zooals reeds in de Memorie van Toelichting op de begrooting voor 1931 gezegd, zal een suppletoire begrooting aan den Raad worden ingediend, die dit bedrag aanmerkelijk zal doen stijgen.

Voor 1931 is de raming als volgt:

Inkomsten f. 8.404.060
Uitgaven 8.366.792

waarbij wordt opgemerkt;

Dienst 1931. De uitgaven worden in totaal geraamd op 8.366.792,— of f 1.810.939, — meer dan voor 1930.

Rekening houdend met de opbrengst over 1929, alsmede met de, als gevolg van den vooruitgang der eilanden Curacao en Aruba, te verwachten stijging der inkomsten is de raming der middelen verhoogd en gebracht op f 8.404.060,— of 2.423.735, — meer dan voor 1930. Deze raming moge op het eerste gezicht zeer hoog lijken, doch als in aanmerking genomen wordt, dat de middelen over 1929 een bedrag van f. 7.562.916, — hebben opgebracht, dan zal toegegeven moeten worden, dat zulks niet het geval is.

Waar de ontvangsten de uitgaven dekken, behoeft bij deze begrooting niet op voorschotten uit 's Rijks schatkist te worden gerekend.

Hoe het verloop van de inkomsten gedurende de laatste vijf jaren heeft plaats gehad, en geleid heeft tot een verdrievoudiging ervan moge blijken uit onderstaand lijstje van de voornaamste middelen van inkomsten, voornamelijk voor de twee eilanden Curaçao en Aruba, die beide in het teeken van vooruitgang staan.

Op CURAÇAO stegen:

Invoerrecht	van f.	620.832	in 1925
	tot	1.843.503	in 1929
Accijns	van	623.701	in 1925
	tot	911.960	in 1929
Zegelbelasting	van f.	25.367	in 1925
	tot	65.663	in 1929
Grondbelasting	van f.	83.363	in 1925
	tot	283.267	in 1929
Gebruiksbelasting	v. f.	49.026	in 1925
	tot	98.411	in 1929
Inkomstenbelasting	v. f.	266.993	in 1925
	tot	784.450	in 1929
Motor. etc. belasting	f.	131.228	in 1929
Huur van eigend.	van f.	44.142	in 1925
	tot	81.791	in 1929
Dienstverleening	van f.	45.561	in 1925
	tot	132.123	in 1929
Mijnproducten	van f.	88.693	in 1925
	tot	126.964	in 1929
Posterij	van f.	88.826	in 1925
	tot	190.158	in 1929
Landsradio	van f.	31.062	in 1925
	tot	181.504	in 1929
Landstelefoon	van f.	61.473	in 1927
	tot	80.258	in 1929
Loodsgelden	van f.	231.392	in 1925
	tot f.	599.881	in 1929
Watervoorziening	v. f.	15.214	in 1928
	tot f.	172.560	in 1929

Voor ARUBA hebben we de volgende stijging:

Invoerrecht	van f.	23.356	in 1925
	tot	278.336	in 1929
Accijns	van f.	39.936	in 1925
	tot	167.289	in 1929
Zegelbelasting	van f.	3.163	in 1925
	tot	16.311	in 1929
Grondbelasting	van f.	5.559	in 1925
	tot	62.095	in 1929
Gebruiksbelasting	van f.	1.570	in 1925
	tot	33.360	in 1929
Inkomstenbelasting	van f.	2.557	in 1925
	tot	115.405	in 1929
Motor etc. belasting	f.	38.748	in 1929
Huur van eigendommen		16.776	in 1925
	tot	31.487	in 1929
Dienstverleening	van f.	3.508	in 1925
	tot	23.951	in 1829
Posterij	van f.	5.652	in 1925
	tot	33.052	in 1929
Landsradio	van f.	11.656	in 1925
	tot	127.990	in 1929
Loodsgelden	van f.	3.400	in 1925
	tot	193.441	in 1929

Bevolkingsregister. Volgens M. v. T. ad *art. 3.* zullen naar alle waarschijnlijkheid de registers voor het eiland Curaçao in 1930 gereed komen. Alsdan zal overgegaan worden tot inrichting van bevolkingsregisters voor de eilanden Aruba en Bonaire, en duplicaatregisters voor de districten van Curaçao. De onkosten hiervoor worden geraamd op f. 25.000.

Gezaghebberssalaris (art. 7) voor Aruba verhoogd van 9.600 tot f 12.000, aangezien zijn verantwoordelijkheid en de omvang zijner werkzaamheden belangrijk toenemen, en de levensstandaard op Aruba de hoogste van alle eilanden is.

Tevens maken de aanwezigheid op Aruba van twee groote petroleummaatschappijen, aan welker chefs beleefdheden moeten worden bewezen, alsmede het toenemend bezoeken aan het eiland door autoriteiten en vooraanstaande personen, die allen den gezaghebber bezoeken, het noodzakelijk den titularis een toelage wegens representatiekosten toe te kennen. (fl 3000.) Om dezelfde reden wordt het billijk geacht aan den gezaghebber der Bovenwindsche eilanden, aan diens vervangers op St. Eustatius en Saba, die als zoodanig extra uitgaven hebben te doen, o. a. op den verjaardag van H. M. de Koningin, bij inspectiereizen van den Gouverneur, enz. een toelage toe te kennen (resp. f 1500, f 600 en f. 600.)

Bij *art 24.* wordt het maandloon der gevangenbewaarders van f. 125 op f. 150 gebracht.

Politie. Voor 1929 hebben de uitgaven meer dan de raming bedragen, (n. l. f. 356.956 tegen f. 330.600), aangezien na den overval van 8 Juni 1929 een detachement mariniers met politiedienst werd belast, terwijl op Aruba de politiedienst werd opgedragen aan een officier en 40 militairen. Tevens is het noodzakelijk gebleken de aan de militairen toegekende toelage voor het verrichten van politiedienst te verhoogen.

Voor 1931 wordt geraamd:

politietoelage voor 198 militairen, gemiddeld f. 4 per dag en per man	f. 289.080
bezoldiging, kleeding, enz. van 60 burgeragenten	150.000
officieren en admin. pers,	6.600
	f. 445.680

rond f. 446.000.

In verband hiermede zijn natuurlijk de ramingen voor huur, verbetering verlichting van wachthuizen, vervoermiddelen en wapens verhoogd tot f .48.900. (*Wordt vervolgd.*)

OLLA PODRIDA.

(*Wenken, wenschen, vragen, feiten enz.*)

Licht.

FEITEN. De motor van de centrale is op „halve kracht" gesteld. Wij krijgen sinds een week maar halve nachten licht.

Op 1 April komt „Scuridad" met de kwitanties en betalen wij allemaal voor een volle maand zonder korting.

Wij betalen dus voor wat wij niet krijgen.

VRAGEN. Is dat billijk? Waarom kan het licht niet vroeger aan en gedurende de nacht blijven branden? Of als dat niet kan, waarom geen korting gegeven? Hoe kan men betalen voor wat niet geleverd wordt?

WENSCHEN. Wij wenschen de motor zoo spoedig mogelijk op non-activiteit gesteld te zien en een besluit van het bestuur om uit deze „donkere" toestand te geraken.

WENKEN. Wanneer de particulieren het niet doen, dat het Gouvernement er dan voor zorge, maar dan ook niet langer gewacht.

Politie.

FEITEN. In de laatste vergadering van de R. v. P. protesteerde een der landraden tegen het wederrechtelijk opsluiten van vreemdelingen en minderjarigen. Nog geen week later beleven wij den „politie-inval" in een rustig en kalm burgergezin in achtervolging van een chauffeur die in het huis van den baas zijn toevlucht zocht. Naar wij vernemen worden deze gewelddaden door de superieuren nog goedgekeurd ook. Het feit is treurig, bedroevend en verontrustend.

VRAGEN. Wanneer de Gezaghebber geen macht heeft om paal en perk te stellen aan deze misbruiken van macht, en vertrappen van de rechten van de burgers, dan dient de R. v. P. zich te wenden tot Zijne Exc. den Gouverneur van Curaçao.

WENSCHEN. Het volk van Aruba wenscht verandering in deze te zien en zoo spoedig mogelijk. Het wenscht rust, orde en persoonlijke bescherming.

WENKEN. Zet de ongeschikte en ondeugdelijke elementen op de eerste de beste boot die vertrekt, Of houd de politie binnen de wacht, zooals de laatste week is gebeurd, althans wij hebben ze niet op straat gezien of hoogst zelden. Alles is dan ook rustig en vredig geweest.

Nieuwe weg San Nicolaas.

FEITEN. In een week heeft de hr. ARENDS, die het werk gecontracteerd heeft p/m 500 Meter weg belegd met steenen I en II.

Een behoorlijke prestatie die tot voorbeeld kan strekken hoe gewerkt kan worden. Wanneer het bovendek nu ook in een week gemaakt kan worden, dan kan de heele weg in ongeveer 40 weken klaar komen.

VRAGEN. Hoe staat het nu met de brug voor Balaschi? Is die reeds besteld?

WENSCHEN. Wij wenschen van harte dat het werk ongestoord zal kunnen voortgaan en wij met Kerstmis over de nieuwe weg zullen kunnen rijden. Ook dat er meer Arubianen en minder vreemdelingen aangesteld worden.

WENKEN. Wanneer het voordeelig uitkomt, contracteer dan de heele weg; maar zorg daarbij ook dat de leveranciers niet in moeilijkheden kunnen komen door particulieren, die op alle mogelijke manieren probeeren roet in het eten te gooien, zooals nu reeds gebeurt. Wanneer het bestuur zulke individuen steunt dan doet het verkeerd.

Openbare Gezondheidsdienst.

FEITEN. Er worden op Aruba kinderen dood geboren door gebrek aan behoorlijke hulp. Dat verklaarde Dr. Arends in de laatste vergadering van de R. v. P. Hij noemde de toestand ergerlijk. De voorzitter, Gezaghebber, meende dat Dr. Arends met zijne collegas besprekingen moet houden en voorstellen indienen.

Er is op Aruba, zoover wij weten één vroedvrouw die door het Gouvernement betaald wordt. Zij krijgt één rijksdaalder per maand.

VRAGEN. Als het raadslid Arends nu eens geen geneeskundige was, hoe zou het antwoord van den voorzitter, Gezaghebber, dan geluid hebben?

WENSCHEN. Het is zeer noodig dat er meer notitie wordt genomen van zulke ernstige klachten.

WENKEN. Laat het bestuur de zaak degelijk onderzoeken en dan onder de aandacht brengen van Z. E. den Gouverneur en den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst.

Uit de circulaire vaa den Minister van Justitie over de rechtzaak Giessen-Nieuwkerk stippen wij aan:

„De Rechter-commissaris mag zijn „taak niet, zooals in de zaak Giessen-„Nieuwkerk het geval was, overdra-„gen aan een politie-ambtenaar. En „ten slotte behoort van de preventieve „hechtenis een zeer voorzichtig ge-„bruik te worden gemaakt."

Twee feiten waarmede men ook op Aruba rekening kan houden.

Heden morgen wordt ons medegedeeld dat een burger van San Nicolaas gisteren avond weer door de aldaar gestationneerde militairen is mishandeld. De aanleidende oorzaak schijnt te zijn een vrouw van lichte zeden, waarmede de heeren geregelden omgang hebben. Wordt ze nu niet uitgezet of mag zij als vriendin van de militairen wel blijven? Wij zullen afwachten.

Aruba 11 Maart 1930.

SPEURDER.

NOOT VAN DE REDACTIE.

Eerlijkheidshalve willen wij, zonder in casu partij te kiezen, meedeelen, hetgeen ons van andere zijde omtrent den „politie-inval" bekend werd.

Ons werd meegedeeld, dat de directeur van het circus assistentie van de politie gevraagd had, omdat het was voorgekomen, dat door kwaadwilligen het zeildoek van de tent was stukgesneden, juist ter plaatse waar zich de dames-artisten bevonden. Toen de directeur genoemden chauffeur zag staan, en hem verzocht om zich te verwijderen, trok deze zijn mes en wilde daarmee den directeur te lijf. De politie. die dit merkte, liep op den chauffeur toe; en toen deze wegliep, zette de politie hem achterna, ook toen hij een woning binnenvluchtte. Indien dit zoo is, dan heeft de chauffeur zeker een strafbaar feit gepleegd. In hoever dit feit echter de politie recht geeft, om een particuliere woning binnen te dringen, moge de rechter uitmaken.

Uit hetgeen wij van verschillende kanten over de politie op Aruba vernemen, meenen wij met recht te mogen opmaken, dat er bij enkelen zoo nu en dan wel eens iets hapert. Daarmee is echter geenszins het geheele korps veroordeeld.

Integendeel. Wij zouden zelfs voor den goeden naam van het korps en van degenen die met de leiding belast zijn, wenschen, dat de minder deugdelijke elementen zoo spoedig mogelijk verwijderd w erden.

Dezer dagen schreef men ons nog van Aruba, dat het Bestuur, om alle ontevredenheid weg te nemen, niet anders te doen had, dan den eenen politie agent, over wiens optreden telkens geklaagd wordt zoo spoedig mogelijk te verwijdenen.

Naar aanleiding van de „ernstige klacht over de koloniale reservisten op Curaçao" die in de Nederlandsche pers tot uiting kwam, heeft de Commandant der Kol. Reserve, H. Barendsen, die samensteller was van dit detachement, een officieel onderzoek verzocht. En na het schrijven van Gezaghebber Wagemaker, d.d. 23 Aug. 1929, dat ook in ons blad gepubliceerd is, te hebben aangehaald; schrijft hij als volgt aan de Red. van „De Gelderlander":

Ter illustratie van den goeden geest en het doordrongen zijn van den eisch het Nederlandsch Gezag en den naam van het Nederlandsch-Indische Leger hoog te houden diene, dat een fuselier. die zich onbetamelijk had gedragen tegenover een burger en bovendien te laat in de kazerne terugkeerde, door zijn oudere collega's op een pak slaag werd onthaald, terwijl voor een ander soldaat, die zich had schuldig gemaakt aan mishandeling, door de soldaten van het detachement het verzoek werd voorgebracht, dien man van Aruba weg te zenden en over te plaatsen naar Curaçao, omdat zij niet gedoogden dat hun goede naam, dien zij met moeite hadden veroverd, op deze wijze zou verloren gaan.

Mijnheer de Redacteur, mijns inziens is een woord van lof wel op zijn plaats voor de mannen, die nu bereids zeven maanden (waarvan velen gescheiden van hun vrouwen en kinderen) met opgewektheid hun plicht doen.

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS.

Benoemingen.

Tot Pastoor van Saba is benoemd in plaats van den Z. E. Pastoor M. DE GROEN, die binnenkort met verlof naar Holland gaat, de Z. E. Pater M. MEESTERS, Pastoor van St. Eustatius, en tot Pastoor van St. Eustatius, de Z. E. Pater M. LATOUR, kapelaan te Pietermaai.

Nieuwe kerk te Wishi.

Wel geen plaats op Curaçao welks bevolking in de laatste jaren zoo is toegenomen als Wishi en omstreken; en voortdurend wordt er nog bijgebouwd. De stichting van een nieuwe parochie aldaar is dan ook allernoodzakelijkst. Met het oog hierop is Mgr. VUILSTEKE reeds sinds enkele jaren eigenaar van een flink stuk grond aldaar, en gaat er nu een kerk bouwen. Met de voorbereidende maatregelen is men reeds begonnen. Het gebouw, volgens plan van de Portorikijnschen architect L. Perocier, wordt in gewapend beton opgetrokken, en zal een lengte hebben van 140 voet bij 40 voet breed. Het nieuwe heiligdom zal aan de H. Theresia van het Kindje Jezus worden toegewijd.

Z. E Jose Julia.

De Z. E. Spaansche Pater Carmeliet, JOSE JULIA, die hier in verschillende kerken gepreekt heeft, hoopt morgen met de *Cottica* naar Trinidad te vertrekken. Onze beste wenschen mogen zijn Z. E. vergezellen.

Welverdiende onderscheiding.

In de laatste zitting van de Kamer van Koophandel en Nijverheid, deelde de heer JULIUS L. PENHA mede, dat binnenkort dit voor den handel van Curaçao zoo nuttige lichaam 25 jaar zal bestaan. Tevens richtte hij naar aanleiding hiervan een woord van dank en gelukwensch, tot den heer H. J. COHEN HENRIQUEZ, de eenige overgeblevene van de oprichters der Kamer, die gedurende al de 25 jaren een zeer nuttig en werkzaam lid geweest is, en nog steeds is. H. M. Koningin WILHELMINA heeft naar aanleiding van dit jubilé den heer HENRIQUEZ bevorderd tot officier in de Orde van Oranje Nassau; een onderscheiding die ten zeerste verdiend is, en waarmede wij den heer HENRIQUEZ van harte gelukwenschen.

Consul Generaal ad honorem.

Bij besluit van 13 Maart ll. van den President van Peru, is de heer J. P. G. ECKER gepromoveerd tot Consul Generaal ad honorem alhier, voor al de Nederlandsche Antillen.

Onze gelukwenschen.

SS. Cornwall.

Eindelijk is het verleden Zaterdag avond de beide bergingschepen „*Kellerig* en „*Warbler*" gelukt het SS. „*Cornwall*" los te krijgen. Zondag morgen werd het naar Caracasbaai gesleept, waar het een voorloopige reparatie ondergaat, om daarna zijn reis te kunnen vervolgen. De lading bevroren vleesch heeft men over boord moeten werpen, daar het niet mogelijk geweest was, de koelkamer op temperatuur te houden.

Onze gelukwenschen met deze gelukkige redding.

Ontploffing.

Vrijdagmorgen verleden week had er een ontploffing plaats in de machine kamer van het Zweedsche tankschip „*Pollux*" dat hier voor de haven lag. Drie personen werden gewond, echter gelukkig niet gevaarlijk. De „*Samson*" van de C. S. M. ging onmiddelijk uit om hulp te bieden.

Vanda.

Gisteren morgen kwam het Amerikaansche pleizierjacht „Vanda" hierbinnen om te bunkeren.

Een brutaal staaltje.

„La Prensa" vertelt een brutaal staaltje, dat twee vreemdelingen Zondagavond hebben uitgehaald. Bij standplaats Punda namen ze een auto. De chauffeur, bemerkende dat beide dronken waren, vroeg aan een vriend om hem te vergezellen. De beide vreemdelingen wilden naar de Isla. Toen ze bij de Saligne waren gekomen, eischten ze van den chauffeur, dat deze zou uitstappen; hetgeen deze natuurlijk weigerde, waarop ze hem met een flesch op 't hoofd sloegen. De kameraad ziende dat 't zaakje misliep, ging er van door. Daarop pakten de twee sujetten den chauffeur, die bewusteloos was door den ontvangen slag, en gooiden hem de auto uit, waarop zij zich met de auto in allerijl uit de voeten maakten.

Bij de „Ronde Klip" vloog de auto over den kop; en niet lang duurde het of de politie, die gewaarschuwd was, wist de twee brutale aanranders in te rekenen.

Ernstige aanvaring.

Zondagnamiddag kwam een motorbootje vol passagiers in aanvaring met een der pontons van de brug. die aan 't opengaan was. Het bootje kwam in de knel en brak, en al de passagiers geraakten te water. Gelukkig waren er meer bootjes in de buurt, die onmiddelijk toeschoten en alle drenkelingen wisten te redden.

Een vreemde bekendmaking.

De P. G. maakt bekend, dat tengevolge van reparatiën, de Koningin Emmabrug slechts *op eigen risico* berijdbaar zal zijn.

De Curaçao Trading, Concessionaris van de brug, vindt 't dus blijkbaar niet veilig dat auto's erover passeeren, en wil daarom 't risico niet dragen, waarin ze groot gelijk heeft.

Maar als deze maatschappij 't niet veilig oordeelt, hoe kan dan het Hoofd der politie zulks permitteeren, op gevaar af dat er den een of anderen keer een groot ongeluk gebeurt? De politie heeft toch te waken voor de publieke veiligheid, terwijl ze hier met vergunning van de politie in gevaar gebracht wordt.

Ons lijkt deze handelwijze wel een beetje vreemd.

Luitenant Kruls

van de artillerie, hier naar toe verzonden ter instructie met betrekking tot de afweerkanonnen, is per SS. „Van Rensselaer" naar Nederland teruggekeerd.

Luitenant C. M. L. JANSSENS. van het Korps Mariniers, is tot geschutcommandant benoemd.

Schip in brand?

„*La Prensa*" heeft vernomen, dat Woensdag in den voornacht, verschillende personen op grooten afstand een stoomboot op zee zagen, waaruit veel rook en nu en dan hooge vlammen opstegen.

Teatro Catolico.

Het Katholiek Vereenigingsgebouw is reeds onder dak en nadert zachtjesaan zijn voltooiing. Zijne Exc. Gouverneur VAN SLOBBE heeft met de meeste bereidwilligheid het Beschermheerschap erover aanvaard.

ARUBAANSCHE SPOEDBERICHTEN.

Redactie Amigoe

Curaçao.

O'stad, 17 Maart 1930. Ommegaand rechter aangekomen, voor drie weken, heel wat te behandelen; vaste rechter op Aruba dringend noodzakelijk, en door volk verlangd; gemis eraan terdege gevoeld; door gemis aan rechter, rechtsgeleerde of praktizijn zeer dikwijls verplicht toevlucht te nemen naar Curaçao, wat beteekent tijdverlies en schade voor betrokken persoon; op Aruba niemand om te consulteeren. Stop. — Welkom aan Franco de Veras, dank voor inlichtingen en protest tegen onrechtmatig optreden van politie; Stop. — Waar blijven Detective, Jack en Speurder? Verlof genomen? Geen tijd voor verlof, toestand te kritiek, ieder op z'n uitkijkpost. Dus Collega's, trouwe opkomst verwacht. Stop. — Wanneer komt een einde aan scheeven toestand, armendokter, voor derde district? Een Gouvernementsdokter voor de armen van Sabaneta, Balashi enz., door Gouvernement benoemd, en betaald, en als hij noodig is, niet bereikbaar, daarom genoemd de „Onvindbare;" hoort te wonen op Sabaneta middelpunt, en niet op Cerro Colorado, uiterste Oostpunt, nog wel terrein van Panamerican, afgesloten en niet voor iedereen toegankelijk: gevolg dat men dikwijls moet probeeren langs omweg „onvindbare" te bereiken, of auto huren om dokter uit stad te halen; gevolg: veel onkosten, zieke moet lang wachten, bezwijkt soms vóór komst van dokter. Stop — Kan zoo iets plaats hebben in tijd van beschaving? Dure plicht van Gouvernement om in te grijpen. Stop. — Menschen van derde district doen beroep op goedheid Excellentie van Slobbe, zullen dankbaar zijn als Excellentie dezen abnormalen toestand zal doen verdwijnen. Stop. — Heeren Landraden verzocht deze urgente zaak ter tafel te brengen. Stop. — Aangekomen motorfietsen voor Politie, bravo. Nu voortdurende controle verzocht op roekeloos hard rijdende chauffeurs, en bijzondere waakzaamheid op straat 's nachts: laatsten tijd weinig of geen wacht, electrisch licht veel uit, stad pikdonker, prachtgelegenheid voor dieven enz. Stop. — Vorige week vechtpartij van dronken Amerikanen, met flesschen gegooid, herrie van belang, politie gewaarschuwd kwam na afloop, dronken menschen naar S. Nicolaas gestuurd, waarom niet opgepikt? Stop. — Aruba verlangt begin te zien van havenwerken, waarop het recht heeft. Onkosten geen bezwaar, middelen vloeien ruim. Aruba zelf betaalt. Waarom langer gewacht? Tijdens bloeitijdperk Phosphaat— en Goud Mij. Aruba 's geld in Koloniale Kas gevloeid. Waarom nu bedelen om wat het toekomt? Stop. — Aruba groet Curacao. Stop. PIONIER.

Bijblad voor de Amigoe di Curaçao

Door Bechuanaland.

Wij ontleenen aan een particulier schrijven van Mgr. GIJLSWIJK:

„Zuid-Afrika is een schoon land."— Met deze boodschap zette ik, nu jaren geleden, koers naar het verre Zuiden. En nog meermalen sinds dien komt mij dit woord van een bereisd man in de gedachte. Nòg hecht ik waarde aan het gezag van dien reisgenoot, hoe gaarne ik ook andermaal een onderhoud met hem zou wenschen over hetzelfde onderwerp. Want op mijn tochten door bepaalde streken van Zuid-Afrika dringt zich de vraag meermalen op: of schoonheid en eentonigheid elkaar niet uitsluiten? Schoon zijn de golvende velden; verrukkelijk de vergezichten, soms tot aan den horizon. Maar over al dat schoon hangt een waas van eentonigheid en het verliest zijn charme.

Zulk een landschap biedt Bechuana-land, waar men zich ook dáár bevindt; een onmetelijke zee van hoog gras, waaruit als klippen rotsen opstijgen van matige hoogte, terwijl hier en daar het gezicht wordt benomen door een heuvel, log en plat, als ware 't een slagschip. Door deze onafzienbare vlakte hebben zich de Boeren weleer een weg gebaand naar het noorden; hebben de Engelsche avonturiers onder leiding van den imperialist Rhodes den weg gevonden naar het land, dat heden zijn naam draagt: Rhodesia. En in de sporen van deze pioniers trokken maanden lang de ossewagens missionarissen, broeders en zusters naar het „Hinterland" om in de zielzorg der Europeanen te voorzien en het Evangelie des vredes te verkondigen aan den inlander, op wien gaandeweg in naam der beschaving het land veroverd werd.

Deze lange, afmattende en zelfs gevaarlijke reizen behooren nu tot het verleden. Langs de grens van Bechuana-land loopt nu een spoorlijn, waarlangs elken dag personen en goederen vervoerd worden van Kaapstad naar Rhodesia. En van dezen trein maakten we een welkom gebruik om dichter bij de missie-staties te komen en zoodoende de lange ritten per auto te verkorten.

Het Zuiden van Bechuana-land is niet dicht bevolkt. Op mijlen afstand is hier en daar het dak van een hofstede zichtbaar, eigendom van Afrikaansche of Engelsche kolonisten. Enkele gedeelten van het land zijn nog aan de niet-blanke rassen gelaten, wier lage ronde hutten als mierhoopen uit het lange gras oprijzen.

Voor een stadbewoner is hier de plaats der ontberingen. Het moderne leven met alles wat het aan gemak en weelde biedt, moet hij vergeten en leven naar de wijze zijner voorvaderen. Maar dit gemis wordt ruimschoots vergoed door de reine atmosfeer waar in hij vrij ademt en dat tot blijheid stemt. Hier galmen de velden nog niet van den politieken strijd, die Zuid Afrika zoo menigmaal beroert; hier geen onderlinge afgunst en wedijver; de Boer zorgt voor zijn hoeve, be ploegt het land en leunt bij het vallen van den avond over het hek van de kraal, terwijl hij zijn vee telt. Er is hier rust, zoo weldadig voor lichaam en geest. Alleen bij avondschemering, als overal de vuren ontstoken worden, waarop de inlander zijn mais kookt voor den gemeenschappelijken maaltijd, dan eerst ontwaart men dat men niet alleen is.

Dat zulk een uitgestrekt land met een verspreide bevolking den missionaris vele moeilijkheden biedt, behoett nauwelijks te worden aangestipt. Zelfs voor de stichting eener missiepost wordt een grondige geographische kennis vereischt, opdat school en kerk niet alleen voor het oogenblik, maar ook voor de toekomst het centrum der bevolking blijve.

Mij was 't gegeven tegenwoordig te zijn bij de opening van een schoolkapel in het plaatsje Buxton. Onder een toeloop van volk, allen van het onvervalschte Bantu-ras, plus eenige belangstellende Europeanen werden de plechtigheden der inzegening gehouden. Het enthousiasme was algemeen. En men kan zich dit indenken als ik zeg, dat na eeuwen van geestelijke en moreele verwaarloozing dit volkje, toch zoo begeerig naar opvoeding, hun eerste school en kapel in hun midden zien gebouwd. De vruchten van deze school vallen natuurlijk nog niet te benaderen, maar hoopvol zijn ze toch. Afgezien van het onderwijs mag er verwacht worden dat deze bijzondere school zal bijdragen tot een deugdelijker opvoeding. Een indruk dezer opvoeding kreeg ik bij mijn bezoek aan een andere school onder leiding van het gouvernement.

Bij mijn binnentreden werd in deze school juist een les gelezen en behandeld. Heel beleefd bood de onderwijzer mij een leesboek aan, zoodat ik gelegenheid had het leesboekje door te bladeren. Het was een van de reeks: „Nelson's South African readers." Een boekje dus in de Engelsche taal voor kinderen, die van hun moedertaal geen flauw begrip hebben. De harde Engelsche taal moeten die jonge keeltjes verwerken, van den moederschoot gewend aan het zoetvloeiende Sechuana, een Bantu-taal, in klank en spelling zoover afstaande van welke indo-germaansche taal ook. — Voorts werd mijn aandacht getrokken door het plaatje, dat op het titelblad volgde: een veldslag tusschen Engelschen en inboorlingen. Er ontbrak nog maar aan de kleurendruk, want dan zou de grond rood geweest zijn van bloed. Drommen van inboorlingen vlogen met ruw geweld in op de bajonetten en kanonnen der Engelschen, die in deftig khaki en als hielden zij een schietoefening honderden zwarten in het stof deden bijten. De les schijnt te zijn, dat brusk geweld het moet afleggen tegen berekend geweld. En de moraal is de vrees. Maar deze zal omslaan tot haat, zoo spoedig als de inlander de macht van zijn getal gaat beseffen.

Na de inwijding van kerk en school te Buxton werd aan de bevolking de gelegenheid geboden om nader kennis te maken met de bezoekers. En daar we ons in een landstreek bevonden geheel voorbehouden ten nutte van den inlander, maakten we ook kennis met het stamhoofd. Wel is sinds de overheersching der Europeanen de macht van dergelijke hoofden zeer beperkt — feitelijk staat de bevolking onder het bestuur van daartoe benoemde ambtenaren, — doch het volk, getrouw aan de traditie, schrijft nog gaarne macht en gezag toe aan hun opperhoofd. Zooals ik reeds zeide, bevonden we ons in een landstreek afgezonderd voor den inlander. In zulk een reserve is privaat grondbezit onbekend; het geheele land behoort aan den geheelen stam. Om zich daar te vestigen en een hut te bouwen moet men toestemming vragen van het opperhoofd; deze wijst de woonplaats aan en het door den bewoner te bebouwen stuk land; op zijn bevel zetten zich allen aan 't ploegen, planten en oogsten. En het signaal voor het bewerken van den grond hangt af van den regenval. En zoo is in den ouden tijd het bijgeloof ontstaan dat het opperhoofd, behalve het gezag om het teeken tot den arbeid te geven, ook de macht heeft over den regen. Ja, feitelijk heeft in het oog van den inlander elk schepsel met waardigheid bekleed een zekere macht over den regen. Toen dan ook het opperhoofd afscheid van ons nam, keerde hij zich haastig nog eens om en riep: Pula! (regen), alsof mijn tegenwoordigheid den lang gewenschten regen brengen zou.

Nu ik toch van den regen spreek, mag ik hier wel aan toevoegen, dat in sommige streken van Zuid Afrika mij den naam van „regenmaker" reeds is gegeven. Bij enkele eventueele bezoeken aan missie-staties, geteisterd door een langdurige droogte, waarvan een nijpende armoede het gevolg was, viel tijdens mij aanwezigheid of kort na mijn vertrek zoo'n overvloed van regen, dat onmiddellijk het bevel tot ploegen werd gegeven. Dan trekt men naar het veld, lachend en neuriënd, en de „Umkulukulu" (de allergrootste, nl. schrijver dezes) is op aller lippen.

De regenval is dikwijls gelijk aan dien der tropen. En daar in het noorden van Zuid-Afrika alléén in den zomertijd regen kan verwacht worden, beloopt men geen geringe risico bij het ondernemen van reizen in dezen tijd. Een pas opgedane ondervinding houdt mij deze les steeds levendig. Op een namiddag, juist op den dag dat ik mijn naam van regenmaker eer had aangedaan, moest ik mij naar elders begeven. Terwijl ik mij voor eenigen tijd in de schoolkapel met de kinderen en ouders onledig hield, ontlastten zware wolken een stroom van regen over het landschap. Nauwelijks brak het zonlicht even door of we haastten ons om in de zorgvuldig gesloten auto onzen weg te vervolgen. Al spoedig stonden we voor een hollen weg, waardoor het water als een bandjer voortwielde. Aan een poging om deze geweldige kracht te overwinnen viel niet te denken: de regenverwekker stond machteloos tegenover zijn eigen werk. En hoe traag verliepen de uren bij al dat wachten! Eerst dan, toen de golfslag en stroom in kracht afnamen, konden mijn medereizigers met houweel en spade uittrekken om den door het water verwoesten weg eenigszins te herstellen. En dan, welk een weg! Langzaam als een kinderwagen gleden we door water en modder, terwijl de auto gemakkelijker ronddraaide dan vooruitging...... Maar de inlander voelde zich gelukkig alsof hij den oogst reeds binnenhaalde.

Niet alleen in het zuiden van Bechuana land maar ook in het noorden zijn missie-posten gesticht. Aan deze hebben we eveneens een bezoek gebracht. Dergelijke missie-posten zijn niet veel meer dan een boerenwoning met landerijen, vanwaar de missionaris uittrekt om de verspreide bevolking te bezoeken. Wel is het noorden van Bechuana-land in oppervlakte even groot als het zuiden, doch het biedt den missionaris niet zoo'n uitgebreid arbeidsveld; want het grootste gedeelte is zoo dun bevolkt en de grondsgesteldheid zoo arm, dat het hem vrijwel onmogelijk is om daar in zijn onderhoud te voorzien. Hadde deze uitgestrekte vlakte geen andere naam, men zou het de Sahara van Zuid-Afrika kunnen noemen. Maar op de landkaart wordt zij eenmaal aangegeven onder den naam van Kalahari. Toch is zij niet volmaakt gelijk aan de onvruchtbare Sahara van Noord-Afrika. De geologen beweren, dat deze zandzee in den oertijd een binnenzee of meer is geweest. En de laatste jaren hoort men van plannen om naar deze vlakte enkele rivieren te laten uitloopen. Doch bij plannen blijft het: alle stuiten af op de enorme ondernemingskosten. Alweer de geologen beweren dat het grondwater niet zoo ver van de oppervlakte is verwijderd. Het zou dus een woestijn zijn drijvend op het water. Maar welke hypothesen men ook aannemelijk tracht te maken, feit is dat de onvruchtbaarheid niet grenst aan de dorre Sahara, getuige het struikgewas dat overal voortwoekert. Om kort te gaan: de Kalahari is bekend om haar onbekendheid. En zij die ons iets hadden kunnen overleveren, zijn erin omgekomen. Niet weinige zijn de Hollandsche boeren, die op hun tocht naar Angola, aan de westkust van Afrika, hier hun leven geofferd hebben.

Nood aan water, gebrek aan voedsel in een land, waarvan zij de grootte niet kenden, sloopten hun krachten. Slechts enkele verkenners, die van hun gevaarlijke expeditie zijn teruggekeerd, hebben hun wel en wee aan het nageslacht overgeleverd in reisbeschrijvingen, waarvan eenige exemplaren in sommige bibliotheken worden bewaard. Totnogtoe is daar de kameel het eenige lastdier voor reizen geschikt. Wel heeft men getracht met het moderne verkeersmiddel de Kalahari te doorkruisen, doch wegens het mulle zand, waarin de auto-wielen drie voet diep zakten, moest men den tocht met luchtledige banden voortzetten en spoedig terugkeeren. Het practisch resultaat dezer tochten is geweest het plaatsen van handwijzers Maar voor wie?

Om één zaak is de Kalahari echter zeer bekend en ook gevreesd. Zij is de wieg van waaruit veel onheil komt over Zuid-Afrika. Dáár worden jaarlijks millioenen sprinkhanen geboren en krioelen door elkaar in het warme zand gedurende de eerste weken na hun geboorte. En als zij vleugels hebben aangetrokken, vliegen zij op, verlaten het land van honger en dorst, strijken in dichte drommen neer op de groene velden, welke zij niet eer verlaten dan na ze geheel verwoest te hebben. En deze handlangers van den onverzettelijken dood werpen zich bij voorkeur op het jonge leven. Door hun wraatzucht ziet de boer zich het brood uit den mond gestoken; aan hun vernielzucht moet een ieder de schoonheid van zijn tuin offeren. En daar de welvaart van Zuid-Afrika voornamelijk afhangt van den landbouw, brengt deze sprinkhanen-plaag niet alleen rouw over den haard van den eenzamen landbouwer, maar baart ook ernstige zorgen op de kantoren van het landsbestuur. Geen wonder dan ook dat het Gouvernement millioenen ponden heeft uitgegeven om dit gevaar te bezweren.

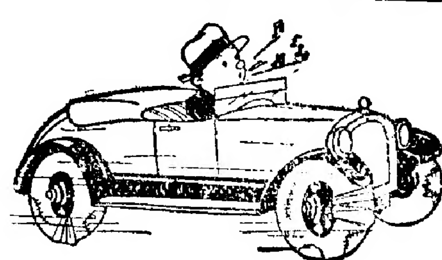
Een aanval op deze insecten moet gedaan worden op den juisten tijd. Want eenmaal volwassen en hebben ze het gebruik van hun vleugels, dan valt aan uitroeiing niet meer te denken. Men moet ze dus wat men noemt, in de wieg smoren. Eenige weken na hun geboorte moeten ze, bij gebrek aan beter, loopen. Vandaar worden ze hier dan „voetgangers" genoemd. Tegen deze dag- en nachtwandelaars nemen de mannen door het Gouvernement uitgezonden, hunne maatregelen. Met bekwamen spoed wordt over een groote oppervlakte een net van greppels gegraven, waarin gif wordt gespoten. Bij het overschrijden dezer loopgraven — en dit doen deze voetgangers vast en zeker, daar evenals in de boeren hun het „trekken" in het bloed zit—, eten ze van de staatsruif Maar.... ze moeten het met den dood bekoopen. En dit middel, hoewel duur, blijkt afdoende; want de laatste jaren wordt er niet veel alarm gemaakt over dergelijken plagen.

Nog trekt de Kalahari om haar onbekendheid den Europeeschen onderzoeker. Maar voor den Afrikaander is het een land meer van vrees dan van belangstelling, terwijl het in den ouden tijd—o, grillige tegenstelling!— voor den inlander was een laatste toevluchtsoord. En nu nog is de Kalabari de woonplaats van Hottentotten en Bosjesmannen.

Deze rassen schijnen wel de eerste bewoners van Zuid-Afrika te zijn geweest, waar zij als nomaden met pijl en boog hun leven sleten. Doch toen eenige eeuwen geleden het Bantu-ras van noord-oost Afrika naar het zuiden afzakte, werd de vrijheid van Hottentot en Bosjesman bedreigd. Met de komst van het Bantu-ras kwam mede de hierarchische instelling: koningen, hoofden, onderhoofden met respectievelijke hofhouding en amtenaren; de Bantu was het eigendom der opperhoofden. En de minderwaardige Hottentot en Bosjesman werden tot slaven gemaakt van den machtigen Bantu. Wilt ge u een idee vormen van de sociale, economische rechtstoestanden der vroegere eeuwen in Zuid-Afrika, denkt dan aan de onderlinge verhoudingen der Patriciërs, Plebejers en slaven van het Romeinsche rijk. En indien het waar is, dat de Bantu het noorden van Afrika is ontvlucht om aan de banden der slavernij te ontkomen, de Hottentot en Bosjesman hebben insgelijks den Bantu-heerscher ontvlucht door zich te verbergen in het warme zand der Kalahari. Sommigen dezer hielden zich schuil in de rotsen der bergen, waar het water hun een woonplaats had uitgehold. Liefst kozen zij hun verblijf zoo hoog mogelijk om een vrij gezicht te hebben op het rendier en den vijand.

Nog heden ten dage toonen de zoo gewilde Bosjesman-teekeningen op de wanden der rotsen de plaats van hun vluchtoord. Maar geen levende wezens zijn daar meer te vinden; ze zijn allen uitgemoord. Een veilig toevluchtoord was alleen de Kalahari. Dáár hebben zij hun ras, alhoewel gaandeweg uitstervend, nog weten te bewaren. Maar de ellende en armoede der zandwoestijn is op hun gezichten te lezen. Mager, klein, tenger en zonder beschaving slepen zij zich door het leven.

Aan ons gezellig onderhoud op de missie-statie aan den zoom van het onbekende land kwam een einde bij het vallen van den avond. Ik wil dus ook hier mijn verhaal afbreken.

Bekendmaking.

De Procureur-Generaal in Curaçao brengt hierbij, overeenkomstig het bepaalde bij artikel 9, lid 2, van de „Vuurwapenverordening 1930 (Publicatieblad No. 2), ter algemeene kenisse, dat personen, die op het eiland Curaçao zonder daartoe bevoegd te zijn, vuurwapens of munitie voorhanden hebben, deze vóór 1 April 1930 ter politiehoofdwacht in het Waterfort te Willemstad in bewaring zullen moeten geven.

Willemstad, Curacao, 1 Maart 1930.

De Procureur-Generaal vd.

2—3 *M. v. DIJK.*

Prof. Rutten naar Curacao.

De Telegraaf van 5 Februari 1930 bericht, dat prof. Rutten, hoogleeraar in de geologie te Utrecht met een aantal studenten een studiereis naar West-Indië gaat maken. Doel van de reis zou zijn een geologisch onderzoek der „Nederlandsche Beneden-Antillen en zoo mogelijk van de Venezolaansche Benedenwindsche eilanden". Zoo staat het in *De Telegraaf*, wij hadden het liever andersom gezegd, omdat wij van de Venezolaansche eilanden nooit als benedenwindsche eilanden hebben hooren spreken. Maar nu kwam het nieuwe boekje van de heer Realino ons goed te pas. De aan Venezuela behoorende Kleine Antilen Aves-eilanden, Los Roques, Orchilla, Blanquilla, Tortuga, Margarita, Cubagua en Coche, wórden daar inderdaad benedenwindsche eilanden genoemd. K. W.

Opium.

In de *N, R. Ct.* lezen wij, dat ter vergadering van de opiumcommissie van den Volkenbond een verslag ter tafel was over verschillende inbeslagnemingen van opium op Curaçao, wat den voorzitter, den heer Van Wettum, aanleiding gaf tot de verklaring dat nog nimmer zooveel inbeslagnemingen van opium op Curaçao hadden plaats gevonden als in den laatsten tijd.

De heer Van Wettum kent Curaçao ook uit anderen hoofde. Hij was lid-secretaris der commissie-Staal voor de verziening der regeeringsreglementen en de begrootingspolitiek.

K. W.

Nieuwe mailschepen der K. N. S. M.

Het K. W. meldt, 2 Febr. dat het mailschip *Prinses Juliana* van de Mij. Nederland, na zijn terugkomst in Nederland, door de Kon. Ned. Stoomboot Mij. zal worden overgenomen; de *Koningin der Nederlanden* zal weldra volgen.

Een bevestiging dus van de geruchten daaromtrent, die wij reeds een tijd geleden mededeelden.

Bekendmaking.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, brengt hierbij ter algemeene kennisse, dat vanaf heden tot nader aankondiging de Koningin-Emma brug tengevolge van reparatiën op eigen risico slechts berijdbaar zal zijn, en in geen geval met een grooter snelheid dan 12 K. M. per uur, voor alle rij- en voertuigen in één richting, afwisselend naar de Otrabanda- en Pundazijde, overeenkomstig de aanwijzingen van de aan beide zijden der brug geplaatste agenten der politie, terwijl voertuigen, die met belasting meer dan 2 ton wegen, in geen geval op de brug worden toegelaten.

Willemstad, Curaçao, 18 Maart 1930.

De Procureur-Generaal,
Hoofd der Politie vd,
M. V. DIJK.

1—3

BEKENDMAKING.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao; Gelet op het bepaalde bij artikel 59 der Algemeene Politiekeur 1917;

BRENGT TER ALGEMEENE KENNIS:

1e. dat het verkeer met alle vervoermiddelen en vee is uitgesloten op den openbaren weg liggende tegenover perceel 4 aan het Brionplein, tusschen het linker-en rechter weggedeelte van dat plein en wel in de richting vanaf de zeezijde en dat het in verband daarmede verboden is op dien weg, in genoemde richting, zoodanige vervoermiddelen te besturen, of zoodanig vee te besturen, te geleiden of te drijven;

2e. dat vorenbedoelde uitsluiting bij den ingang vanaf de zeezijde, tegen het linkertrottoir van de standplaats der huurauto's aldaar, zal worden aangeduid door een rood bord.

Willemdstad, 18 Maart 1930.

De Procureur-Generaal,
VAN DIJK.

1—3

Koninklijke Nederl. Stoomboot Maatsch.
VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:
SS. „Simon Bolivar" 26 Maart.
SS. „Crijnssen" 9 April.

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:
SS. „Simon Bolivar" 10 April
SS. „Crijnssen" 24 April

Naar Port-au-Prince en New-York:
SS. „Prins Frederik Hendrik" 7 April.
SS. „Oranje Nassau" 28 April

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Guanta, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo, Madeira, Havre, en Amsterdam:
SS. „Cottica" 23 Maart.
SS. „Commewijne" 13 April.

Naar Cristobal en Pacific Coast:
SS. „Barneveld" 27 Maart.
SS. „Amsterdam" 10 April

Direct naar Rotterdam:
SS. „Almelo" 30 Maart.
SS. „Bodegraven" 8 April

NAAR ARUBA EN MARACAIBO:
SS. „Flora" 23 Maart

Tot nader bericht zal het SS. „EL LIBERTADOR" de volgende dienst onderhouden:

Aankomst te CURAÇAO:	Woensdag	19 Maart,	2 p.m.
Vertrek van CURAÇAO:	Donderdag,	20 Maart,	2 p.m
Aankomst te Aruba:	„	„ Maart,	8 p.m.
Aankomst te Maracaibo:	Vrijdag,	21 Maart,	11 a.m.
Vertrek van Maracaibo:	Zaterdag,	22 Maart	8 a.m.
Aankomst te Aruba:	„	22 Maart,	10 p m.
Vertrek van Aruba:	„	22 Maart	11 p.m.
Aankomst te CURAÇAO	Zondag,	23 Maart,	7 a.m.
Vertrek van CURAÇAO:	Zondag,	23 Maart,	2 p.m.
Aankomst te Aruba:	„	23 Maart,	8 p.m.
Vertrek van Aruba:	„	23 Maart,	9 p.m.
Aankomst te Maracaibo:	Maandag,	24 Maart,	11 a.m.
Vertrek van Maracaibo:	Dinsdag,	25 Maart,	2 p.m.
Aankomst te Aruba:	Woensdag,	26 Maart,	6 a.m.
Vertrek van Aruba:	„	26 Maart,	7 a.m.
Aankomst te CURAÇAO:	„	26 Maart,	2 p.m.
Vertrek van CURACAO:	Donderdag,	27 „	2 p.m.
Aankomst te Aruba:	„	27 „	8 p.m.
Vertrek van Aruba:	„	27 „	9 p.m.
Aankomst te Maracaibo:	Vrijdag	28 „	11 a.m.
Vertrek van Maraceibo:	Zaterdag	29 „	8 a.m.
Aankomst te Aruba:	„	29 „	10 p.m.
Vertrek van Aruba:	„	29 „	11 p.m.
Aankomst te CURAÇAO:	Zondag,	30 „	7 a.m.
Vertrek van CURACAO:	„	30 „	2 p.m.

N. B. Op de vertrekdagen der Colon-lijn-schepen worden geen bezoekers op de Westwerf en de Colon-lijn-schepen toegelaten, tenzij in het bezit van een toegangskaart, verkrijgbaar op het kantoor in de stad.

Primo de Rivera. ✠

Volgens een kabelbericht, werd Primo de Rivera, ex-dictator van Spanje, Maandag ll. in een klein hotel te Parijs dood gevonden.

Men veronderstelt dat hij gestorven is tengevolge van een hartaanval, terwijl hij bezig was zijn correspondentie te lezen.

Zijn lijk is overgebracht naar Madrid en met alle militaire en burgerlijke eer begraven.

ST. CECILIA

Programma der uitvoering op 23 Maart a.s. (Zondag) des avonds om 7½ uur in de Kiosk op het Brionplein.

1. Our Director, Marsch. Bigelow.
2. Nabucodonosor, Ouverture. Verdi.
3. Promenade, Valse. J. Gungl.
4. Air variée pour Bariton, J. Christophe
5. Ensueño y realidad, Danza. Callego.
6. Andante van de Surprise, Symphonie. J. Haydn.
7. Les Echos des Bois, Piccolo Solo. Damaré.
8. Vrijwilligerskorps „Curaçao"-Marsch, J. Boskaljon.

BEKENDMAKING.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curacao; Gelet op het bepaalde bij artikel 59 der Algemeene Politiekeur 1917;

BRENGT TER ALGEMEENE KENNIS:

1e. dat het verkeer met alle vervoermiddelen en vee te is uitgesloten op den openbaren weg genaamd „LOOSTRAAT" in de richting vanaf de Penstraat naar de Oranjestraat en dat het in verband daarmede verboden is op dien weg in genoemde richting zoodanige vervoermiddelen te besturen, of zoodanig vee te besturen, te geleiden of te drijven;

2e dat bovenbedoelde uitsluiting bij den ingang van de Loostraat aan de zijde van de Penstraat zal worden aangeduid door een rood bord.

Willemstad, 18 Maart 1930.

De Procureur-Generaal,
VAN DIJK.

1—3

Bekendmaking.

De Procureur-Generaal in Curaçao brengt ter algemeene kennisse, dat het overeenkomstig het bepaalde bij art. 2 der „Loterij-verordening 1909" (P. B. No. 35) **verboden** *is aandeelen in eene loterij, die buiten Curaçao is aangelegd of wordt gehouden, te verkoopen, te koop aan te bieden, af te leveren, uit te deelen of ten verkoop of ter uitdeeling in voorraad te hebben of op eenige andere wijze de deelneming in zoodanige loterij open te stellen of openlijk te bevorderen, terwijl overtreding van dit verbod, overeenkomstig art. 13 ibidem strafbaar is met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste* **f1000.**

Willemstad, Curaçao, 15 Maart 1930.

De Procureur-Generaal vd,

1—3 M. v. DIJK.

De Heer en Mevrouw

STOIT DIJCK—BEAUJON

ten afscheid.

Door ziekte verhinderd persoonlijk afscheid te nemen.